

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
24/19. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2019. március 7.

A C-420/16. P. sz. ügyben hozott ítélet
Izsák Balázs–Árpád és Dabis Attila kontra Bizottság

A Bizottság tévesen alkalmazta a jogot, amikor megtagadta a nemzeti kisebbségi régiók helyzetének javítására irányuló európai polgári kezdeményezés nyilvántartásba vételét

A Bíróság ezért hatályon kívül helyezte a Törvényszék ítéletét és a Bizottság határozatát

Az EU-Szerződés szerint legalább egymillió uniós polgár, akik a tagállamok minimum egynegyedéből származnak, kezdeményezheti, hogy a Bizottság – hatáskörén belül – terjesszen az uniós jogalkotó elé a Szerződések végrehajtása érdekében jogi aktus elfogadására irányuló javaslatot („európai polgári kezdeményezés”). Mielőtt elkezdhetnék gyűjteni a szükséges számú aláírást, az európai polgári kezdeményezés szervezőinek nyilvántartásba kell vetetniük a kezdeményezést a Bizottságnál, amely megvizsgálja többek között annak tárgyát és céljait. A Bizottság megtagadhatja a kezdeményezés nyilvántartásba vételét, különösen akkor, ha ez utóbbi tárgy nyilvánvalóan nem tartozik a Bizottság azon hatáskörébe, hogy jogi aktus elfogadására tegyen javaslatot az uniós jogalkotónak.

E szabályoknak megfelelően 2013 júniusában Izsák Balázs-Árpád és Dabis Attila öt másik személlyel együtt „Kohéziós politika a régiók egyenlőségéért és a regionális kultúrák fenntarthatóságáért”¹ címmel polgári kezdeményezésre irányuló javaslatot terjesztettek a Bizottság elé. E kezdeményezés arra irányul, hogy az Unió kohéziós politikája kezelje kiemelt figyelemmel azokat a földrajzi régiókat, amelyeket etnikai, kulturális, vallási, nyelvi sajátosságok különböztetnek meg az őket körülvevő régióktól („nemzeti kisebbségi régiók”). A kezdeményezés szerint ugyanis a nemzeti kisebbségi régiók nem szükségszerűen alkotnak olyan közigazgatási egységet, amely jogosult arra, hogy részesüljön e politika alapjaiból, forrásaiból és programjaiból.

Ezzel kapcsolatban az európai polgári kezdeményezés szervezői többek között azt állítják, hogy az Unió kohéziós politikájának végrehajtása veszélyezteti a nemzeti kisebbségi régiók sajátos etnikai, kulturális, vallási vagy nyelvi jellemzőit, és e jellemzők súlyos és állandó demográfiai hátránynak tekintendők, melyekkel szemben az Uniónak a kohéziós politikája keretében küzdenie kellene.

2013. július 25-i határozatával² a Bizottság megtagadta a polgári kezdeményezés nyilvántartásba vételét azon az alapon, hogy nyilvánvalóan nem tartozik a hatáskörébe, hogy e tárgyban jogi aktus elfogadására tegyen javaslatot az uniós jogalkotónak. Izsák Balázs-Árpád és Dabis Attila ekkor az Európai Unió Törvényszékéhez fordultak a bizottsági határozat megsemmisítése céljából. Azonban 2016. május 10-i ítéletében³ a Törvényszék elutasította az e határozattal szemben indított keresetet, többek között azon az alapon, hogy a szervezők nem bizonyították a fent említett veszély és hátrányok fennállását.

¹ A kezdeményezés eredeti címe angolul: „Cohesion policy for the equality of the regions and sustainability of the regional cultures”.

² A „Kohéziós politika a régiók egyenlőségéért és a regionális kultúrák fenntarthatóságáért” című polgári kezdeményezésre irányuló javaslat nyilvántartásba vétele iránti kérelem elutasításáról szóló, 2013. július 25-i C (2013) 4975 final bizottsági határozat.

³ A Törvényszék 2016. május 10-i Izsák Balázs-Árpád és Dabis Attila kontra Bizottság ítélete ([T-529/13](#), lásd még az [50/16](#) sajtóközleményt).

Izsák Balázs–Árpád és Dabis Attila ezt követően fellebbezést nyújtottak be a Bírósághoz a Törvényszék ítéletével szemben.

A mai napon hozott ítéletben a Bíróság emlékeztet arra, hogy az európai polgári kezdeményezés célja a polgárok részvételének bátorítása és az Unió elérhetőbbé tétele, így a polgároknak könnyen hozzá kell tudnia férni ezen eszközhöz.

E tekintetben a Bíróság megállapítja, hogy azon kérdést illetően, hogy a kohéziós politika jogi alapul szolgálhat-e a nemzeti kisebbségi régiók érdekeinek uniós szintű figyelembevételéhez, amely régiók hátrányos helyzetben lévőnek, sőt e politika által veszélyeztetettnek tekintik magukat, a Törvényszék úgy vélte, hogy az e kérdésre adandó válasz olyan tények és bizonyítékok értékelése körébe tartozik, amelyekre vonatkozóan a bizonyítási teher az európai polgári kezdeményezés szervezőire hárul. A Bíróság azonban rámutat arra, hogy ezen érveléssel **a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot** az európai polgári kezdeményezés nyilvántartásba vételi feltételét, valamint az ilyen nyilvántartásba vételi eljárás keretében az európai polgári kezdeményezés szervezői és a Bizottság közötti feladatmegosztást illetően.

Az a kérdés ugyanis, hogy az európai polgári kezdeményezés keretében javasolt intézkedés a Bizottság hatáskörébe tartozik-e, **nem ténybeli vagy a bizonyítékok értékelése körébe tartozó kérdésnek minősül, amely a bizonyítási teherre vonatkozó szabályok hatálya alá tartozik, hanem lényegében a Szerződések rendelkezéseinek értelmezésére és alkalmazására vonatkozó kérdés.**

Így, amikor a Bizottsághoz európai polgári kezdeményezésre irányuló javaslatot nyújtanak be, a Bizottságnak ebben a szakaszban még nem feladata megvizsgálni, hogy minden hivatkozott tény bizonyítékát csatolták-e, sem azt, hogy a javaslat, valamint a javasolt intézkedések alapjául szolgáló indokolás elegendő-e. A Bizottságnak annak megvizsgálására kell szorítkoznia, hogy objektív szempontból **a tervezett intézkedéseket absztrakt szinten el lehet-e fogadni a Szerződések alapján.**

Ilyen körülmények között **a Bíróság hatályon kívül helyezi a Törvényszék ítéletét és megsemmisíti a Bizottság határozatát.**

Mindazonáltal a Bíróság megerősíti a Törvényszék azon megállapítását, amely szerint a nemzeti kisebbségi régiók sajátos etnikai, kulturális, vallási vagy nyelvi jellemzői nem tartoznak a „súlyos és állandó demográfiai hátrány” fogalmi körébe, következésképpen a kohéziós politika céljából nem vehetők figyelembe e fogalom keretében. E jellemzők ugyanis nem minősülhetnek úgy, mint amelyek a gazdasági fejlődést tekintve következetesen hátrányt jelentenek a környező régiókhöz viszonyítva.

EMLÉKEZTETŐ: A Törvényszék ítéletével vagy végzésével szemben a Bírósághoz lehet fellebbezni, kizárólag jogkérdésekben. A fellebbezésnek főszabály szerint nincs halasztó hatálya. Ha a fellebbezés elfogadható és megalapozott, a Bíróság hatályon kívül helyezi a Törvényszék határozatát. Ha a per állása megengedi, a Bíróság a jogvitát maga is érdemben eldöntheti. Ellenkező esetben a Bíróság az ügyet visszautalja a Törvényszék elé, amely kötve van a fellebbezési eljárás során a Bíróság által hozott határozathoz.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499